

Dosarul nr.2r-581/22
2-21094437-01-2r-01122022

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Central (jud. I. Dadu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, O. Cojocaru, A. Panov)

DECIZIE

21 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Ion Cioinac,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria comunei Mingir împotriva lui Ion Cioinac cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată, împotriva încheierii din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Ion Cioinac și a încheierii din 18 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Ion Cioinac,

c o n s t a t ă:

La 20 iunie 2021, prin intermediul poștei (f.d.33), Primăria comunei Mingir, reprezentată de avocatul Vitalie Enachi, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Cioinac, solicitând obligarea pârâtului de a compensa cheltuielile de asistență juridică în mărime de 8000 de lei.

Prin hotărârea din 04 noiembrie 2021 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Primăria comunei Mingir și s-a obligat Ion Cioinac de a compensa cheltuielile de judecată cu titlu de cheltuieli de asistență juridică în beneficiul Primăriei comunei Mingir, suportate în cadrul examinării cauzei nr. 3-60/20 la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Cioinac împotriva Primăriei comunei Mingir cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen a petiției, în sumă de 7000 de lei; în rest pretențiile din acțiune în sumă de 1000 de lei privind compensarea de către Ion Cioinac în beneficiul Primăriei comunei Mingir a cheltuielilor de judecată cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, au fost respins ca fiind neîntemeiate.

La data de 24 decembrie 2021, Ion Cioinac a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 04 noiembrie 2021 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, solicitând primirea apelului în procedură, repunerea în termenul de apel, emiterea unei decizii de admitere a apelului, casarea hotărârii primei instanțe, emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 03 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a repus în termen apelul declarat de Ion Cioinac împotriva hotărârii din 04 noiembrie 2021 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central și s-a ridicat de la examinare, în ordine de apel,

cauza civilă, fiind remisă Judecătoriei Hîncești, sediul Central, pentru întocmirea hotărârii integrale.

Prin încheierea din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Ion Cioinac și s-a comunicat apelantului Ion Cioinac despre necesitatea de a prezenta în cancelaria Curții de Apel Chișinău a cererii de apel motivate cu indicarea motivelor de fapt și de drept care întemeiază apelul, a probelor invocate în susținerea apelului, fiindu-i acordat un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor; în caz contrar, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită în temeiul art. 369 alin.(1) Cod de procedură civilă; totodată, drept urmare a neexecutării și nelichidării neajunsurilor indicate în termenul stabilit, s-a informat despre urmările art. 369 alin.(1¹) Cod de procedură civilă, ce survin în urma neexecutării încheierii.

Ulterior, prin intermediul poștei (f.d.84, plicul poștal), Ion Cioinac a depus cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 04 noiembrie 2021 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central.

Prin încheierea din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Ion Cioinac și s-a comunicat apelantului Ion Cioinac despre necesitatea de a prezenta în cancelaria Curții de Apel Chișinău a dovezii expedierii cererii de apel motivate în adresa Curții de Apel Chișinău, a chitanței poștale, fiindu-i acordat un termen de 5 zile din momentul recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsului menționat; în caz contrar, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită în temeiul art. 369 alin.(1) Cod de procedură civilă; totodată, drept urmare a neexecutării și nelichidării neajunsurilor indicate în termenul stabilit, s-a informat despre urmările art. 369 alin.(1¹) Cod de procedură civilă, ce survin în urma neexecutării încheierii.

La 30 septembrie 2022, prin intermediul poștei (f.d.93), Ion Cioinac a expediat cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 04 noiembrie 2021 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central.

Prin încheierea din 18 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de Ion Cioinac pentru neîndeplinirea indicațiilor din încheierea din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

La 11 noiembrie 2022, prin intermediul poștei (f.d.106), Ion Cioinac a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 18 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând primirea recursului în procedură, emiterea unei decizii de admitere a recursului, casarea încheierii din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și a încheierii din 18 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare la etapa primirii apelului.

În motivarea recursului s-a invocat că, în vederea executării încheierii din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin intermediul oficiului poștal de la domiciliu, a depus cererea de apel motivată. Ulterior, a recepționat la domiciliu, copia încheierii din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care repetat nu s-a dat curs cererii de apel depuse, fiind obligat să prezinte dovada expedierii cererii de apel. În condițiile în care la acea dată nu deținea o astfel de dovadă și înțelegând cu certitudine că, cererea de apel motivată anterior a fost depusă în termen, a expediat repetat cererea de apel motivată. Însă la data de 07 noiembrie 2022 a recepționat la domiciliu copia încheierii instanței de apel din 18 octombrie

2022 prin care a fost restituită cererea de apel, din motiv că, nu a îndeplinit indicațiile instanței stabilite în încheierea instanței de apel din 13 septembrie 2022.

Recurentul își exprimă dezacordul cu încheierile din 13 septembrie 2022 și din 18 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău. Or, instanța de apel prin încheierea din 13 septembrie 2022 a pus pe seama lui de a prezenta în cancelaria Curții de Apel Chișinău dovada expedierii cererii de apel motivate în adresa Curții de Apel Chișinău. Legiuitorul a stabilit expres temeurile de drept care impun instanța de judecată să nu dea curs cererii de apel, însă pretinsul neajuns constatat prin încheierea din 13 septembrie 2022 nu se încadrează în niciunul din cele stabilite în art. 368 alin. (1) în coroborare cu art. 364 și 365 Cod de procedură civilă, iar actul judecătoresc pronunțat în acest sens este unul ilegal. De asemenea, încheierea (prin care s-a restituit cererea de apel este viciată, în condițiile în care, instanța a emis acest act judecătoresc din motiv că nu a îndeplinit indicațiile instanței stabilite în încheierea din 13 septembrie 2022. Însă, de fapt, neajunsurile instrumentului de atac exercitat împotriva hotărârii instanței de fond au fost consemnate de către instanța de judecată în încheierea din 21 iunie 2022. Or, motivarea instanței de apel din încheierea din 13 septembrie 2022 este una neclară, fiind menționat, în esență, că, pe plicul poștal nu se vede data: „5” sau „15”. Prin actele contestate, instanța de apel ilegal a stabilit pretinsele neajunsuri, ulterior, dispunând restituirea cererii de apel, încălcându-i astfel dreptul de a avea acces la un tribunal conform art. 6 CEDO.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimatului, inclusiv avocatului la 01 decembrie 2022 (f.d.110).

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea de restituire a cererii de apel în data de 18 octombrie 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 11 noiembrie 2022, prin intermediul poștei (f.d.106).

Materialele cauzei atestă expedierea copiei încheierii instanței de apel de restituire a cererii de apel către participanții la proces prin scrisoarea datată cu 02 noiembrie 2022, inclusiv prin intermediul poștei electronice (f.d.98-99). Astfel, recursul împotriva încheierii de restituire a cererii de apel este declarat în termen.

Cu referire la recursul în partea contestării încheierii din 13 septembrie 2019 a instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel, la fel, este în termen, având în vedere că, în virtutea art. 368 alin.(3) Cod de procedură civilă, se contestă odată cu fondul.

Verificând legalitatea actelor de dispoziție contestate prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Ion Cioinac și va menține încheierile contestate, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul relevă că, hotărârea din 04 noiembrie 2021 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, în prezenta cauza civilă, a fost atacată cu apel de către Ion Cioinac, depunând în acest sens cererea de apel la data de 24 decembrie 2021 (f.d.47).

Prin încheierea din 03 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a repus în termen apelul declarat de Ion Cioinac împotriva hotărârii din 04 noiembrie 2021 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central și s-a ridicat de la examinare, în ordine de apel, cauza civilă, fiind remisă Judecătoriei Hîncești, sediul Central, pentru întocmirea hotărârii integrale (f.d.65-66).

Drept urmare a redactării hotărârii integrale de către Judecătoria Hîncești, sediul Central, cauza civilă a fost expedită Curții de Apel Chișinău pentru examinare în ordine de apel (f.d.75).

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Ion Cioinac și s-a acordat apelantului Ion Cioinac un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea, în cancelaria Curții de Apel Chișinău, a cererii de apel motivate cu indicarea motivelor de fapt și de drept care întemeiază apelul, a probelor invocate în susținerea apelului (f.d.76-78).

Ulterior, prin intermediul poștei (f.d.84, plicul poștal), Ion Cioinac a depus cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 04 noiembrie 2021 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central.

Având în vedere recepționarea la data de 04 iulie 2022, conform avizului de recepție (f.d.80), de către Ion Cioinac, a copiei încheierii din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, precum și imposibilitatea de a identifica data aplicată pe plicul poștal, întrucât nu este clar, vizibilă aceasta, fiind contrapuse două date, instanța de apel prin încheierea din 13 septembrie 2022, a acordat lui Ion Cioinac un termen de 5 zile de la recepționarea încheierii, pentru prezentarea în cancelaria Curții de Apel Chișinău a dovezii expedierii cererii de apel motivate în adresa Curții de Apel Chișinău, a chitanței poștale (f.d.86-88).

Or, identificarea datei aplicate pe plicul poștal și confirmarea acesteia prin înscrisuri suplimentare, cum ar fi chitanța poștală, etc., era necesară întru determinarea împrejurării dacă apelantul s-a conformat indicațiilor instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1) Cod de procedură civilă în termenul acordat, în condițiile în care termenul limită era 14 iulie 2022, având în vedere recepționarea copiei încheierii din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău de către Ion Cioinac la data de 04 iulie 2022, conform avizului de recepție (f.d.80).

La 30 septembrie 2022, prin intermediul poștei (f.d.93), Ion Cioinac a expedit cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 04 noiembrie 2021 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central.

Instanța de apel, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, prin încheierea din 18 octombrie 2022, a restituit cererea de apel depusă de Ion Cioinac

pentru neîndeplinirea indicațiilor din încheierea din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d.94-97).

Or, în virtutea art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Colegiul prin prisma criticilor aduse actelor judecătorești contestate și argumentelor aduse în favoarea casării acestora, apreciază ca fiind corectă soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel, având în vedere neîndeplinirea în termen a indicațiilor instanței de apel din încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel, din motivele ce succed.

Instanța de apel în încheierea de restituire a cererii de apel ca urmare a neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă, a punctat că, în termenul acordat de către instanță pentru lichidarea neajunsurilor, partea apelantă nu a înlăturat neajunsurile menționate.

De altfel, instanța de apel în încheierea din 18 octombrie 2022 de restituire a cererii de apel a justificat necesitatea emiterii încheierii din 13 septembrie 2022 de a nu da curs cererii de apel, în situația în care termenul limită acordat până la înlăturarea neajunsurilor indicate în încheierea din 21 iunie 2022 a expirat la 14 iulie 2022, iar pe plicul poștal prin care a fost expediată de către Ion Cioinac cererea de apel motivată, nu a fost posibilă de identificat data aplicată, 05 iulie 2022 sau 15 iulie 2022, având în vedere că sunt contrapuse două date (f.d.84). Însăși cererea de apel motivată în Curtea de Apel Chișinău a fost înregistrată la data de 18 iulie 2022 (f.d.81-83).

Argumentele recurentului la acest capitol nu pot fi reținute în justificarea casării încheierilor contestate, în situația în care era de obligația lui Ion Cioinac de a confirma faptul încadrării sale în termenul acordat de instanță, precum și depunerii cererii de apel motivate chiar până la expirarea termenului de 10 zile acordat prin încheierea din 21 iunie 2022.

De asemenea, Colegiul apreciază ca fiind irelevante argumentele recurentului precum că, neajunsul menționat în încheierea din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău nu s-ar încadra în prevederile art. 368 alin. (1) în coroborare cu art. 364 și 365 Cod de procedură civilă, or, prin emiterea încheierii din 13 septembrie 2022, instanța de apel a acordat apelantului suplimentar posibilitatea de a-și valorifica drepturile procedurale, prezentând confirmările de rigoare precum că a depus cererea de apel motivată în interiorul termenul acordat de instanța de apel.

Mai mult, depunerea repetată de către Ion Cioinac la data de 30 septembrie 2022, prin intermediul poștei (f.d.93), a cererii de apel motivate, nu poate fi apreciată ca o lichidare a neajunsului menționat, în condițiile în care având în vedere existența deja unei astfel de cereri de apel motivate la materialele cauzei, apelantul nu urma decât să confirme că aceasta a fost înregistrată până la data de 14 iulie 2022, posibilitate oferită de instanța de apel prin emiterea încheierii din 13 septembrie 2022.

În context Colegiul învederează prevederile art. 112 alin. (3) Cod de procedură civilă, conform cărora actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit până la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau

prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

Or, doar partea interesată poate solicita informația necesară de la oficiul poștal în acest sens, în caz că nu are păstrată chitanța poștală sau un alt înscris ce confirmă expedierea prin intermediul poștei a cererii de apel motivate în interiorul termenului acordat inițial de instanța de apel, în condițiile în care doar Ion Cioinac urma a justifica înlăturarea neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel în interiorul termenului acordat de instanța de apel.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În temeiul art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, precum și în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, conform cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Colegiul evidențiază că, instanța de apel corect a punctat că, partea apelantă în termenul acordat nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel, ceea ce a determinat restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, accentuat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un remediu efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că partea recurentă și-a neglijat posibilitatea de valorificare a drepturilor procedurale.

La caz, nu poate fi pretinsă îngrădirea accesului liber la justiție, în situația în care instanța de apel a întreprins măsurile necesare acordând apelantului posibilitatea de a-și realiza drepturile procedurale, iar alegațiile recurentului nu justifică casarea încheierilor instanței de apel în sensul pretins.

De altfel, art. 10 alin. (3) Cod de procedură civilă statuează expres că, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Din considerentele redate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține încheierile contestate.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Ion Cioinac.

Se menține încheierea din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și încheierea din 18 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria comunei Mingir împotriva lui Ion Cioinac cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat